

Etat czy własny biznes?

- Karolina, a ty znowu **siedzisz w pracy po godzinach**? Płacą ci **choć** za to?
- Nie, dlatego **rzucam tę pracę!**
- Zawsze tak mówisz, a potem **nic z tym nie robisz**.
- Ale tym razem naprawdę **mam dość**. Szef mnie irytuje, jego zdaniem wszystko robię źle, ze **współpracownikami trudno się dogadać**, no i te **nadgodziny... Nie mam życia**, ciągle siedzę w pracy. To bez sensu.
- Rozumiem. Ja nie mogłabym **pracować na etacie**. Własny biznes to nie **bułka z masłem**, ale wolę to niż **dojazdy do pracy w korkach, pracę od do**, konflikty w biurze, walkę o urlopy i **tym podobne**.
- **Zazdrozczę ci**. Też bym chciała decydować sama o sobie, **być sobie sterem, żeglarzem i okrętem...** Wstawałabym o dziesiątej, pracowałabym w piżamie i wychodziłabym z domu wtedy, kiedy bym chciała. **Marzenie!**
- Hmm, wiesz, **nie do końca** tak to wygląda. U mnie po wielu latach **prowadzenia firmy** jest już lepiej, ale początki były bardzo trudne, mimo że przez pierwsze dwa lata miałam **niski ZUS**. Wstawałam późno, **siedziałam** dwie godziny **w internecie** i nagle orientowałam się, że jest już południe, a ja nic nie zrobiłam. **Tymczasem** musiałam **zarabiać na utrzymanie, podatki** i składki. Żeby prowadzić swoją firmę, musisz być świetnie zorganizowana i bardzo **wydajna**. Z czasem możesz **zatrudnić** ludzi, ale na początku raczej **nikogo na to nie stać** i każdy **większość** rzeczy robi sam.
- **Rzeczywiście**, masz rację. Ale **i tak** wolałabym to niż etat.
- Ja myślę, że etat ma swoje plusy. Masz **prawo do urlopu i zwolnienia**, kiedy jesteś chora. Dostajesz wtedy pieniądze, ja nie. Twoja praca jest **pewna**, masz **umowę na stałe**. U mnie wszystko zależy od tego, czy będą klienci. **Poza tym** koszty prowadzenia firmy też są niemałe. **Księgowość, ZUS, podatki, reklama** – na to wszystko musisz sama zarobić. I jeszcze znaleźć klientów.
- **Niby** tak, mam **umowę na czas nieokreślony**, więc mogę **wziąć kredyt** czy **zająć w ciążę**, ale z drugiej strony mój **okres wypowiedzenia** to tylko trzy miesiące. Jeśli firma będzie chciała, to i tak mnie **zwolni, chyba że będę** w ciąży. **I co wtedy?** Muszę szukać pracy.
- A ja klientów. I nikt mi nie płaci, kiedy chcę wziąć urlop albo kiedy jestem chora.
- Wiesz, każda sytuacja ma swoje plusy i minusy, nie ma idealnego **rozwiązania**.
- **Święta prawda**.

Słownictwo:

siedzieć (siedzę, siedzisz) w pracy po godzinach – pracować więcej niż osiem godzin dziennie

choć – przynajmniej

rzucać (rzucam, rzucasz) / rzucić (rzucę, rzucisz) pracę – zrezygnować z pracy

nic z tym nie robisz – nie zmieniasz sytuacji

mieć dość + D. – nie mieć siły czegoś znosić

współpracownik – osoba, z którą pracuję

trudno się dogadać – potocznie: niełatwo jest się porozumieć, zrozumieć nawzajem swoje intencje

nadgodziny – godziny w pracy ponad normę

nie mam życia – nie mam czasu na życie prywatne

ciągle – cały czas

pracować na etacie – mieć stałą pracę, regulowaną umową; w Polsce pełen etat to 40 godzin w tygodniu

bułka z masłem – idiom: coś łatwego, prostego

dojazd – to, że muszę gdzieś dojechać, np. do pracy

praca od do – potocznie: praca w konkretnych godzinach, od godziny X do godziny Y

i tym podobne – i tak dalej

zazdrościć (zazdroszczę, zazdrościsz) komuś (C.) czegoś (D.) – czuć się źle, bo ktoś ma coś, czego ja nie mam i też chcę to mieć

być sobie sterem, żeglarzem i okrętem – idiom: decydować o sobie w stu procentach, być niezależnym

marzenie – pragnienie; coś, co chcę zrealizować

nie do końca – nie całkowicie, nie w stu procentach

prowadzenie firmy – to, że prowadzę firmę, kieruję nią

niski ZUS – ZUS to Zakład Ubezpieczeń Społecznych, czyli państwowy organ, który wypłaca obywatelom pieniądze z ubezpieczenia (np. emeryturę, zasiłki); niski ZUS to potoczne określenie kwoty, którą początkujący przedsiębiorcy muszą wpłacać co miesiąc do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na ubezpieczenie, przez pierwszy okres prowadzenia działalności ta kwota jest niższa niż dla biznesmenów z dłuższym stażem

siedzieć (siedzę, siedzisz) w internecie – spędzać czas w internecie, przeglądać strony internetowe

tymczasem – tutaj: natomiast, ale

zarabiać na utrzymanie – zdobywać pieniądze, żeby opłacić wydatki na życie, np. jedzenie, mieszkanie itd.

podatki – pieniądze, które płaci się państwu na cele publiczne, np. drogi, szkoły itp.

składki – pieniądze, które płaci się państwu z pensji na ochronę zdrowia i emeryturę

wydajny – taki, który umie wykorzystywać czas na efektywną pracę

zatrudniać (zatrudniam, zatrudniasz) / zatrudnić (zatrudnię, zatrudnisz) – dać komuś pracę

nie stać kogoś (D.) na coś (B.) – nie mieć na coś pieniędzy

większość – większa część

rzeczywiście – faktycznie

i tak – mimo to

prawo do + D. – coś, co mogę robić, co mi się należy, przywilej

zwolnienie – tutaj: kiedy jestem chory/chora, idę na zwolnienie, to znaczy nie idę do pracy, tylko przez pewien czas zostaję w domu

pewny – tutaj: taki, który będzie trwał i mogę być tego pewny

umowa na stałe – umowa, która nie ma daty zakończenia, w domyśle: umowa o pracę na etat

poza tym – oprócz tego

księgowość – rozliczenia finansów

niby – wydaje się, że tak jest, ale...

umowa na czas nieokreślony – typ umowy o pracę w polskim prawie, taka umowa nie ma daty zakończenia

wziąć kredyt – pożyczyć pieniądze z banku

zachodzić (zachodzę, zachodzisz) / zająć (zajdę, zajdziesz) w ciążę – zacząć być w ciąży, spodziewać się dziecka

okres wypowiedzenia – czas, który musi minąć od zerwania umowy do faktycznego skutku, czyli na przykład kiedy firma rzeczywiście przestanie mi płacić

zwalniać (zwalniam, zwalniasz) / zwolnić (zwolnię, zwolnisz) – tutaj: rozwiązać z kimś umowę o pracę, wyrzucić kogoś z pracy

i co wtedy – i co zrobię w takiej sytuacji

rozwiązanie – wyjście, zakończenie problemu

święta prawda – potocznie: masz całkowitą rację

Ćwiczenia

1 Proszę zastąpić podane fragmenty zwrotami i wyrażeniami z dialogu.

1. (nie mam już siły znosić) jednej pracownicy. Ostatnio trudno się z nią 2. (porozumieć). Nie wykonuje dobrze swojej pracy i 3. (cały czas) się spóźnia. Chciałabym ją 4. (wyrzucić z pracy) i 5. (dać pracę) kogoś kompetentnego.

2 Proszę uzupełnić zdania podanymi słowami w odpowiedniej formie.

1. Prowadzenie (firma) to nie bułka z masłem.
2. Mój okres (wypowiedzenie) to trzy miesiące.
3. Zazdroszczę (ona) (ciekawa praca).
4. (Marysia) nie stać na (nowy samochód).
5. Pracuję na (etat) już osiem lat.

3 Proszę zdecydować, które wypowiedzi pasują do punktu 1, a które do punktu 2.

1. Pracuję na etacie.	2. Prowadzę własną działalność gospodarczą.

- a) Jestem sobie sterem, żeglarzem i okrętem.
- b) Mam umowę na czas nieokreślony.
- c) Kończy mi się niski ZUS.
- d) Kiedy choruję i nie pracuję, nie mam dochodów.
- e) Mam miesięczny okres wypowiedzenia.
- f) Sama podejmuję decyzję o urlopie i jego terminie.
- g) Zatrudniam trzy osoby.
- h) Pracuję od do, a po wyjściu z biura nie muszę myśleć o pracy.

Etat czy własny biznes?

Odpowiedzi do ćwiczeń

1. Mam dość, 2. dogadać, 3. ciągle, 4. zwolnić, 5. zatrudnić.
2. 1. firmy (dopełniacz), 2. wypowiedzenia (dopełniacz), 3. jej (celownik), ciekawej pracy (dopełniacz), 4. Marysi (dopełniacz), nowy samochód (biernik), 5. etacie (miejscownik).
3. 1. b, e, h, 2. a, c, d, f, g.